

המקומון - העדכון היומי לרשויות המקומיות

האם העירייה נושאת באחריות לנעשה בכספי הועד?

סק (ב"ש) 38966-11-20 עיריית רהט - הסתדרות העובדים הכללית החדשה - הסתדרות המעו"ף

לאחרונה דן בית הדין לעבודה בבקשת עיריית רהט לקבל לידי מידע בנוגע להוצאות ולהכנסות של הסתדרות העובדים הכללית החדשה (להלן: "ההסתדרות") וזאת במסגרת סכסוך קיבוצי בין העירייה לוועד העובדים.

לטענת העירייה, היא נוהגת, כרשות מקומית, להעביר להסתדרות את כספי דמי החבר וכספים נוספים למימון פעילות רווחה לטובת עובדי העירייה. על כן, לטענתה, על ההסתדרות, כגוף ציבורי המחויב לתת דין וחשבון על הוצאותיו בשקיפות יתרה, להעביר דיווח אודות הנעשה בכספיה.

לטענת ההסתדרות יש להורות על דחיית הבקשה. לטענתה, סעיף 20 בחוקת העבודה לעובדים ברשויות המקומיות, מסדיר את נושא דמי החבר ודמי הטיפול, כאשר מדובר על שיטת ניכוי מקובלת - המעסיקים גובים את הכסף במקור ומעבירים אותו לארגון העובדים באופן ובעת שנקבע בין הצדדים, כאשר למעסיק אין מעמד בנושא זה, בדומה להוראות אחרות של גבייה במקור.

בית הדין דחה את הבקשה בקובעו כי העירייה היא רק צינור להעברת הכספים לוועד ועל כן, היות והיא אינה נושאת באחריות לגבי כספים אלה היא גם אינה זכאית לקבל המידע המבוקש.

בית הדין עמד על כך שההסתדרות היא ארגון עובדים שנרשם כאגודה לפי החוק העות'מאני על אגודות משנת 1909. סעיף 67 לחוק העמותות, התש"ס-1980 אוסר על אגודות שהן ארגונים של עובדים או של מעבידים שהיו קיימים בעת שנחקק חוק העמותות או שנוסדו לפני עבור שלוש שנים מיום תחילתו של החוק העמותות, כלומר לפני 1 באפריל 1984, להירשם כעמותות. החוק החל על ההסתדרות לכן, עד היום, הוא החוק העות'מאני.

לאחר מכן בחן בית המשפט את היחסים בין העירייה להסתדרות לאור טענת העירייה כי היא אחראית כלפי העובדים על הכספים המועברים על ידה לוועד העובדים. בית הדין הפנה לסעיף 20 לחוקת העבודה לעובדים ברשויות המקומיות אשר מסדיר את נושא גביית דמי החבר ודמי הטיפול הארגוני, וכן קובע הסדר של גבייה מרוכזת עם הסתדרות העובדים החדשה. כך נקבע כי המעסיק ינכה משכרו של עובד החבר בהסתדרות הכללית דמי חבר בשיעור שיקבע על ידי ההסתדרות - 0.9% ואילו לגבי עובדים שאינם חברי הסתדרות הכללית ואינם חברים בארגון עובדים אחר, ינכה המעסיק דמי טיפול ארגוני בשיעור של 0.7% מהשכר. סעיף 1.15 בחוקה קובע כי "המעסיק יעביר הסכומים שנוכו על-ידו מכח האמור בסעיפים 1.3 ו-1.4 לעיל להסתדרות הכללית בדרך שההסתדרות הכללית תורה ובאמצעות מרכז הגבייה הארצי שקיים בהסתדרות...". וסעיף 1.9 קובע: "מובהר כי אין למעסיקים כל אחריות מעבר לאמור בהסכם זה (הדן במתן שירותים טכניים לצורך גביה מרוכזת באמצעות ניכוי משכר העובדים) ואין להטיל חובה כספית כלשהי על המעסיקים עקב ביצוע ההסכם".

על כן קבע בית הדין כי "ממקרא האמור לעיל עולה כי תפקידו של המעסיק בהתאם להסכמות הצדדים שעוגנו במסגרת חוקת העבודה לעובדי הרשויות המקומיות, מתמקד אך ורק בתפקיד טכני שעניינו ניכוי דמי החבר או דמי טיפול ארגוני, לפי העניין, והעברתו אל ההסתדרות הכללית וזאת מתוך רצון להסדרה של גבייה מרוכזת. סעיף 1.9 מדגיש את העניין ומסיר כל אחריות מכתפי המעסיקים, תוך ציון העובדה כי המעסיק נותן שירות טכני לצורך גביה מרוכזת".

לפיכך דחה בית הדין את טענת העירייה לפיה ברצונה לקבל דיווח, שבאחריותה לעשות ככל הניתן כדי לקבל אותו, על מנת לבקר ולפקח את הנעשה בכספים שמשולמים על ידי המבקשת ומהווים כסף ציבורי.

חשוב לציין, כי נכון להיום עיריית רהט לא מעבירה כספים לוועד העובדים לשם מימון פעילויות רווחה לעובדים. בית הדין ציין, כי "אם אכן הייתה טוענת המבקשת כי כיום היא משתתפת על חשבונה במימון פעילויות, יתכן שבנוגע לכספים אלה בלבד וביחס לתקופה בה השתתפה, היה מקום לחשוף מידע ולמסור מסמכים הנוגעים לכך".

"המבקשת

(העירייה)

היא צינור

להעברת

הכספים

להסתדרות

...

למבקשת

(לעירייה)

אין כל

עמדה או

אחריות

לנעשה

בכספים

שנוכו. מי

שעשוי

לעורר

תהיות,

שאלות

ובקשות

בעניין זה,

הוא העובד

שמשכרו

נוכה דמי

החבר או

דמי

הטיפול

הארגוני".